

18564

891.99

S-66

1914

2 003

✓ 1205 (67)

1205

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏԻՐՈՒՆԵԱՆ

ԵՆՏԻԱՐՓ

11.99
5-66

W 1205

4382

891.99
5-66
4.

ՏԻՐՈՍ ՏԻՐՈՍԵԱՆ

1001
4185

ԼՈՒՍԵՏԱՐՓ

Թ Ի Ֆ Լ Ի Ս
Արաղատիկ «Հասկերանո» Եկդ. № 17.
1914

ՄԵՅԵԱՆ

Մենք յաւէտ բաժանւած ու յաւէտ միասին,
Որպէս մարդ ու Աստուած աշխարհում հիաղօր...

1

Երազում է միանձնուհին խրախճանք
Արքայական պալատներում խենթական,
Հարսնացու է ինքը ափսոսեղ և պատրանք...
Ու կանչում է ժպիտներով մեղսական...

Թագաւորի աղջիկները գեղեցիկ
Պար են գալիս, ցնորւելով տարփանքում,
Իսկ նա կարմիր ակնարկներով հրաձիգ
Սէրը այսօր ամենին է խոստանում...

Ամենին է այսօր տալիս նա փափագ
Ու ցոլում է ամեն մէկի նա յոյսին...
Երազում է... երազում է նա անյագ,
Երազում է նուրբ հարսնացուն Յիսուսի...

Հեկեկում են աղօթքները փրկաբեր
Եւ մարում է սուրբ կանթեղը խաւարում,
Կործանւում է մենաստանը ցանկասէր...
Իսկ նա... ափսոսեղ... երազում է աշխարհում...

Քիչ սպասիր, հանգստացիր, որ շուտով
 Լուսնի շողից լուսամուտս կ'աղօտի...
 Էս դուրս կեղևեմ, մենք կը լինենք երկուսով
 Ու կը վառենք ցնորքները կարօտի...

Կը կատարենք ցնորքները կարօտի,
 Որ ծնւել են խելացնոր քո սրտում...
 Շուտով, շուտով, երբ ապակին աղօտի,
 Մենք կ'հանդիպենք հեռու, հեռու անտառում:

Մենք կը սիրենք ու կը տրամենք երկուսով
 Եւ Աստածը բարձրունքներից կ'հիանայ,
 Դու կը խնդրես հեռավորի մեղմ լուսով
 Որ մեր սէրը ոչ ոք, ոչ ոք չիմանայ...

Կէս դիշերին, երբ լուսինը հեռանայ,
 Կը վախենաս դու խաւարի չարքերից...
 Հանգստացիր, սէրս քեզ չի մոռանայ.
 Սէրս հէքիաթ է, սէրս երգ է ու թախիժ...

Ախ, ինչ նուրբ են ճօճում ալից,
 Ժպտում երգին կարապի,
 Շուշանները անմեղ, անբիծ,
 Ծովափի...

Ախ, ինչ մեղմ են ալիքները
 Շոյում միտքը ժէռ քարի,
 Այնտեղ թախիժ, այնտեղ սէրը
 Վիթխարի...

Տես, լազուրը խինդ է նետում,
 Գուրգուրում է սև հողին...
 Յուլէտ հեռու՝ սէրն յաւէտում
 Սիրողի...

4. ԱՂԱԻԿ

Դու, որ եղել ես արևից առաջ,
Շոյել մեղմօրէն, քանց շողը լուսնի,—
Ինչպէս քեզ կանչէ իմ սէրը անաչ,
Բարեւ լազուր ի՞նչպէս քեզ հասնի...
Խօսքեր չը գիտեմ բարձր արևից.
Ի՞նչ են խօսքերը, որ պատմեն թախիժ...

Դու, որ այգերգին հօրիզօնն անծիր
Նւէր բերիւ ինձ հմայքով անուշ,
Դու, որ ցոլանքով ինձի պատեցիր,—
Քեզ ի՞նչպէս գտնեն խօսքերս անուժ...
Հօրիզօնից սուրբ խօսքեր չը գիտեմ,
Սուտ են աշխարհի խօսքերը քո դէմ...

Եկել ես դուն ինձ... Այնտեղ քեզ այնքան
Աստղերի հէքիաթ, օրօր է եղել,
Ճերմակ ես հագել դու, որպէս շուշան,
Ճերմակ հարսնացու, դուն ինձ ես եկել...
Ի՞նչպէս քեզ կանչեմ, արդեօք թի՛ ես դուն.
Շուշանից ճերմակ չը գիտեմ անուն...

5

Այսօր ես տեսայ քեզի երազում՝ դուն ինձ մօտ եկար,
Ու բացեց շուշան, ու ծագեց արև հեզ ու բարետու.
Եւ լաւ էր այնքան, կարօտս էր սիրում, ուրախ էր
աշխարհ,
Ու լոյս էր այնպէս իմ մենաստանում... Ինձ մօտ
եկար դու...

Ես չը գիտէի, հաւատամ արդեօք լացած աչքերիս՝
Գուցէ երազ է, կարծեցի այնժամ արցունքի միջից...
Բայց ես տեսայ քեզ, բայց դու. ճիշտ եկար, որ լաց
օրերիս
Ասես սիրոյ խօսք, տաս սիրող երգում, փրկես դա-
հիճից...

Դու, իմ թագուհի, այնպիսի փափագով փարեցիր կուրծքիս
Եւ լացիւ, լացիւ... ու արցունք թափեց քո գեղ
աչերից.
Ինձ սիրում էիր... Ախ, ես գիտէի, որ մթար կեանքիս
Նոր օր ես բերել, օրօր ես բերել հեռու տեղերից:

Ես չը գիտէի, հաւատամ արդեօք լացած աչքերիս՝
Ախ, նոքա այնպէս սիրում են խաբել միրաժով անհաս...
Ու ես խենթացած, արբած ու անշունչ բաղդիս ցոլ-
քերից
Վախենում էի, ու դողում էի որ լինի երազ...

Պալատ էր նա, մառմառոնեայ, ձիւնի պէս,
Անափ ծովում, ժայռի վերայ անառիճ.
Այնտեղ իշխող լոկ արևն է սիրակէզ,
Սիրող ծովն է լոկ նւիրում իր ալիք:

Մարմնացրի իմ հանձարը պալատում.
Ծով ու արև՝ հզօր տարրերն աշխարհի,
Քանց աղօթող, դղեակին են հաւատում,
Անյագ խմում սուրբ հայացքը մառմառի...

Շքեղ բուրգում, իմ պալատում հիազօր,
Լոկ ներհիւսած քնքոյշ իմ նուրբ իղձերից,
Տեսնում էի ես թագուհուն ամեն օր...
Իմ թագուհուն՝ կարծես հիւսած էթերից:

Բայց հէնները օրւայ գաղտնիքն իմացան
Ու փախցրին նրան խաւար գիշերում.
Ա՛խ, չար մարդիկ այնքան հեռու հեռացան
Կործանելով աշխարհները իմ սրտում...

Պալատն հիմայ ծերացել է հէգ լացից,
Զոր ու գիշեր մթնշաղով փաթաթւել...
Իմ ձիւնաղարմ սեպ սիւնները ապրածից
Ծերացել են ու մառմառը սեւացել:

Եւ հեռացան ծառաները սգաւոր,
Եւ անմշակ խենթանում է իմ այգին...
Մեթ... էլ չը կայ իմ օրերին մեղմ օրօր,
Վիշտն է շոյում խեղացնոր իմ հոգին:

Ծով ու արև՝ դմրած կեանքի հեգնանքով,
Ինչ որ կուզեն խրախուսել, ժպտալ ինձ.
Բայց ես վաղձուց էլ չեմ խօսում այդ խօսքով,
Չեմ հասկանում ես բնութեան բառերից:

Իմ պալատում՝ ամեն ինչը ամայի,
Դատարկ, անմիտ ու տիրում է լուկ սև ահ...
Իմ քնարը էլ անլար է ու վայի
Նւ իմ հոգում գերիշխում է միայն մահ:

7. Մ Ե Ռ Ա Ժ Ս Ի Ր

Ես դիցունի մ'ունիմ փոքրիկ, նազելի,
Ես նրան եմ պատմում վէրքերն իմ սքալի.
Նա լուռ, նա մունջ, ժպիտներով վշտալի՝
Հեղ լսում է պատմեաճքը իմ դարդի...

Ես սիրում եմ իմ դիցունհուն լուռ ու մունջ.
Ահա կրկին նա նայում է ինձ խոնարհ՝
Նա լսում է իմ թախիժը անտրտունջ,
Նա տրտում է, նա տրտում է ինձ համար...

Չունիմ ուրիշ աստղէ ուղի ու չըկան
Ուրիշ ցնորք, ուրիշ երազ, ուրիշ կեանք,
Նուրբ հայացքում նրա քնքոյշ, կուսական,
Ես ապրում եմ և սէր և յոյս և փրկանք...

Բայց նա լուռ է... Չի ըմբռնէ երբեք ինձ.
Հոգուս լուսէ տաղնապները և ուղին...
Նա նայում է իմ սեղանի վերայից
Յաւէտ անխօս—իմ ապակեայ դիցունին...

Թերթերում ամեն տեղ քեզ գգուանք,
Ամեն էջ քեզ նոր սէր է նետում,
Բայց ինձնից սիրոյ խօսք, սփոփանք
Ձեռ կարդայ հրանուտ էջերում:

Տէ մի խօսք, սիրոյ հետ շարկապւած,
 Իմ սրտում քեզ մնաց ասելու, —
 Դա ծաղկի անգարուն թառամած
 Տխուր երգերից եմ հիւսնելու:

Քեզ տալու պատկերներ եթէ կան
Որ պահեց իր ծալքում իմ հոգին,
Այդ դու ես... քեզ օտար... Քեզ նման
Շատ առաջ, շատ առաջ, իմ անգին...

$$\begin{array}{r} 1001 \\ \hline 4183 \end{array}$$

Դու մեռնելիս ինձ խոստացար որ կըգաս
Ամեն գիշեր իմ երազում լոյս ու տաք,
Որ կըշոյեա իմ արցունքը ու կըտաս
Իմ սուգ կեանքի խաւար կէսին արեգակ:

Դուք ասացիր, որ սուգ չանեմ ու չըլամ, Մարգարէի համբերութեամբ սպասեմ։
Ինձ ժպտացիր՝ ամեն գիշեր ես կըզամ,
Քեզ լուսեղէն սիրոյ խօսքեր ես կասեմ...

Գեղ նայում եմ, սպասում եմ, սուրբ աղջիկ,
Մինչև գիշեր ես չեմ ապրում ու չըկամ.
Ես մեռնում եմ խիզախ տենչով իմ շրջիկ,
Իմ կարօտած հարսնացուին զուռ բանամ...:

Սպասում եմ ես խենթացած կարօտով
Քեզ, իմ սիրուն, իմ սիրասուն, իմ անհաս...
Լուսանում է ու մեռնում եմ ես շուտով
Քեզ չըտեսած... Ախ, դու չըկաս, դու չըկաս:

Դուն էլ չըկաս, դու չես ծնւի ինձ համար:
Ինձ խաբեցիր, ինձ խաբեցիր, իմ անգին,
Դուն իմ հոգուն տւիր երազ անկատար,
Մի խենթ կարօտ լցրիր դատարկ իմ հոգին...

10

Տես, ցողն է իջել չորցած վարդերին,
Չորցած վարդերի, մեռած վարդերի
Նիհար թևերին...

Բայց էլ չի շոյում թաւիշը վարդի
Տագնապը սըրտի երկնից եկողի,
Որդախ սիրողի...

Ու էլ չի շիկնում գաղտնօրէն գալուն,
Նա էլ չի լալիս մեղմիւ փարւելուն
Քնքշօրէն լալուն...

Բայց ամեն գիշեր կայլակներն անքիծ
Երկնածին սիրով իջնում են երկնից,
Իջնում են երկնից

Ու սուգ օրերի, մենակ օրերի
Սարսափն են պատմում չորցած վարդերին,
Մեռած վարդերին...

11

Ծովի յատակէն մարգարիտ կ'հանեմ—
Կուրծքդ գեղալիւր ցողեմ արցունքով,
Ես խենթ եմ հիմալ—կ'անցնեմ աշխարհքով,
Քեզ համար հազար հրաշքներ կ'անեմ...

Քեզ համար կ'անցնեմ ամպերը անանց,
Արեւի շողից բարեւ կը բերեմ,
Կարւանն աստղերի քեզ կը նւիրեմ,
Քեզ կը պարուրեմ արփիով վեհանձ...

Ահա՛ նոր արեւ... Ու ես լուսի դէմ
Կուգամ աղօթքի, կը խընկեմ իւղեր,
Քեզ համար այնտեղ ինչքան օրօրներ
Ու սիրող սրտի նւագ կ'ուղերձեմ...

Եւ դու, կուսաղարմ, իսկոյն կ'ամաչես
Սիրոյ ամօթից հմայք խօսքերի,
Ու մինչ լուսաբեր, իմ աղիւզ փէրի,
Դու երջանկութեան շողեր կը ցանես...

1

Արեւի աստղից մինչ խաչն արեւի
Դուռս է ծեծում անձրեւը աշնան...
Ձմռան հարսնացուն լաւ լուր չի բերի.
Աշունը այսօր տխուր է այնքան...

Սուրճը՝ երգող կուրի հրաւէր,
Համօդում է ինձ իմ պատերի տակ,
Ու մոռանալով Աստուծ ու վրէժ
Հեզում է, ծաղրում՝ որպէս ստահակ...

Վէրքերից մեռան շուշանները իմ...
Ինձ դուրս չի թողնի կատաղի քամին,
Մենակ եմ այնքան... Սիրող, մտերիմ
Չունեմ ես ահա աշնան տարափին...

2

Անվերջ մենութեան իմ հին պալատում
Տխրանք օրերիս՝ անյոյս կսկիծով
Ես հում եմ կանչում առիւծ-թախիծով,
—Ո՞ւմ եմ արցունքով այդպէս հաւատում...

Աղքատ եմ հիմալ... Անդարձ եմ վիժել
Ո՞ւր՝ ես չըզիտեմ, ինչո՞ւ չըզիտեմ,
Կանչերը սրտիս գարուն—լուսադէմ...
—Ո՞ւմ եմ խենթօրէն ես այդպէս սիրել...

Եւ ուրուն դժգոյն, ուրուն սիրասուն
Գալիս է մերթ-մերթ ինձ ասում օր-օր,
Երգեր է երգում հարազատ եղբօր...
—Էլ ում եմ, ում եմ այդպէս սպասում...

3

Թափւում են ահա երգերս կրկին
Երազ եղածի տարփանքով գերած,
Կանչում եմ լացով օրերս անցած,
Գուրգուրել կուզեմ ժպիտներս հին...

Բագինը խլեց յոյսերը լուսէ,
Փէրուս զոհ բերի հիացքից անաչ...
Ես թնչպէս գրկեմ մենակութեան խաչ
Եւ հում հրաշքի երգերը հիւսեմ...

Ցուանքս գցեց շուրջս կարօտ ծով...
Իմ կանչը տխուր-զուր է յետ նայում,
Խօսքերս նախկին էլ չեն հմայում
Ու յետ չեն բերի կարօտի լացով...

Ես սիրում եմ ու այրում եմ սէր ու ցաւ,
 Ես փակում եմ փականքները իմ կեանքի,
 Կործանում եմ շաւիղները փրկանքի,
 Վերջ է, վերջ է, հուրն անշէջ է, վերջացաւ...

Ես պարփակւած, շուրջս հրդեհ-հօրիւղօն,
 Շուրջս կարմիր հուրեծածան լեզուներ,
 Ես վայրենի, ես պարում եմ խենթ պարեր,
 Հիմն եմ երգում... Յաւերժութեան մի նոր ձօն...

Շաւիղները հեծկտում են ու վառում...
 Արի, արի, անցիր, անցիր-ինձ կ'ասեն,
 Փականքները շառաչիւնով կը բացւեն...
 Ես՝ բաժանւած, երգ եմ ճչում ու պարում:

Մենութիւնն անօրէն ինձ տիրեց,
 Անօրէն դուն ինձնից հեռացար.
 Չը գիտեմ, արդեօք շո՛ւտ մոռացար
 Յաւերդ՝ որ հոգին իմ սիրեց...

Աշխարհում երկուսով մենք անբաղդ՝
 Յոլանքը սիրեցինք աստղերի,
 Իմ օրը քեզ նւէր ես բերի
 Իմ կեանքից մենաւոր ու աղքատ...

Այնքան հեշտ գողացար օրը իմ...
 Աներկունք մօռացար օրը սև,
 Բեզ փրկանք, քեզ հանգիստ, քեզ արև,
 Բայց ինչպէ՞ս առանց քեզ ես ապրիմ:

Ես գուր եմ փնտրում... Մեռնող օրերին
Իմ անգոյն կեանքի սէր չեմ գտնելու,
Անհաս աշխարհում ես չեմ սիրելու,
Լոկ երազանքն է իմ հոգու փէրին...

Ու ես՝ սգաւոր, լուսէ երազում,
Ես գուրգուրում եմ յոյսերս անծիր,
Ես... որպէս մանուկ՝ վարդերը կարմիր
Կեանքի յոյսով եմ ցողում աւազում...

Հոգիս ինչե՞ր է խոկում ցնորած,
Էլ ինչ է սիրել յաւէրժ որոնում...
Ա՛խ, թէ միշտ ապրեմ երազ օրրանում,
Ա՛խ, թէ մոռանամ ծաղիկը թռչնած...

Դու մեռար ու մեռար դուն անդարձ
Իմ պայծառ յուշերում, հոգուս մէջ,
Ու մնաց այնտեղ ցաւ մի անանց
Ու ամբեց ցնորւած, իզուր տենչ:

Չէ՞ որ դուն հիւսեցիր իմ հոգին,
Չէ՞ քո սէրն ստեղծեց ինձ աշխարհ...
Իմ հոգում մառախուղ անմեկին
Ու լացն աղորդի հողմահար...

Ես այսօր կ'հեռանամ առյաւէտ...
Ես այսօր կը վառեմ խարախճան...
Ես այսօր հում սիրեմ գարնան հետ.
Գարնան հետ ինձ ծաղիկեց լոկ վախճան...

Ես էլ ոչ ոքի ոչ մի կշտամբանք,
 Սիրոյ տագնապններ էլ չեմ պարզելու...
 Ես յաւէրժութեան երգ չեմ ասելու.
 Ընդմիշտ կը պոկեմ հոգուց կարօտանք...

Դու մի՛ վհատիր, դու ապրիր, ապրիր
 Ու մի որոնիր արձագանք իմ մէջ...
 Եո սուգ եմ կապել՝ լալուկ ելեւջ
 Մենակ օրերիդ դու մի որոնիր...

Մի ցանիր մոխիր օրերիդ տխրանք,
 Ես քեզ կըսպասեմ իմ մենանտառում.
 Ու երբ դու տեսար որ յոյսդ ես վառում,
 Օ, փախիր, փախիր, երկուսով սպանք...

Արդեօք հիվ էս խաւար գիշերին
 Մտերիմ որոնեց
 Ու լոնց...
 Արդեօք հիւմ լուսերանգ յոյսերին
 Նուրբ փէրին իր տանից
 Ծիծաղեց...

Չըզիտեմ... արդեօք հիվ ինձ համար
 Կըստեղծեր երազներ,
 Սիրելով...
 Չըզիտեմ, բայց այսօր դու եկար
 Կրակներ ու լոյսեր
 Մարելով:

Կրակներ ու լոյսեր մարելով
 Ծիծաղով մոռացման
 Դու եկար...
 Արդեօք հիվ ինձ համար, արդեօք հիվ
 Խաւարում մենութեան
 Կ'հեկեկար...

10. ԱՂՕԹՔ ՈՒ ՕՐՕՐ

Կեանքիս աշնուտին չըզիտեմ ահա
Ո՞ր խօսքով օրհնեմ սրբութիւնը քո,
Քո մօտիկութեան անուշը անմահ,
Քո լուսեղութեան հզօր երեկոն...

Կարօտս, մեռնող ցնորք-ցնձանքից,
Մարենք լոյսերը ցուրտ ու սգաւոր,
Ու միակ յոյսի մահացող կեանքից
Օրօրներ հիւսենք... Աղօթք ու օրօր...

ՆԻԱՍՏ ԽՕՍԲԵՐ

1

Քեզ համար, ահա տես, ես ինչքան օրօրներ,
Ծաղիկներ հիւսեցի լուսալիր ու անբիծ,
Նոքա իմ երգերի սիրահեղձ օրերից
Առյաւէտ մնացին խենթացած կտորներ...

Ես ունեմ քեզ համար ոսկելար մի քնար,
Քեզ համար ես ունեմ ալմազէ մատանի—
Բայց ուղին միասին մեզ առաջ չի տանի.
Ու սե է ալմազը պարուրող մեզ իրար...

Մենք յաւէտ բաժանւած ու յաւէտ միասին,
Որպէս մարդ ու Աստուած աշխարհում հիաղօր...
Զըզիտեմ, կ'հեռանանք դարերով մենք այսօր,
Զըզիտեմ, կը հասնենք լուսածին քո յոյսին...

2

Վախենում եմ, օտարական, խորթ ընկեր,
Որ հասկանաս դու անդունդը մեզ մենող,
Որ ըմբռնես դու նեկտարը՝ ստեղծող
Քո սուրբ սրտի հեքիաթները լուսաբեր:

Ես մառ պատգամ կեանքի ունայն, վէս ու սին,
Քեզ սիրեցի, բայց ան, սև է սէրն օրիս...
Ստեղծեցի, բայց դատարկ է մութ հոգիս.
Դու անանուն, դու հարսնացու. Յիսուսի:

Աղօթում եմ... բայց կը հասնե՞ն, կը լսե՞ն
Աղօթքները խորհուրդների հողմաշունչ...
Այնքան կուզեմ որ նոր օրեր սկսեն
Եւ լուսանան երազները իմ անունը...

3

Արևի նինջին դու եկար ինձ մօտ
Անմեկին ցաւով, տրամանքով անծիր...
Լացած աչքերով դու քեզ մատնեցիր՝
Արցունքում ցոլաց մի դաժան կարօտ:

Ուշ էր, իմ սիրուն... Արևը կարմիր
Մեռնում էր տալով շողերը վերջին,
Մոխիր ցանեցի ես իմ զուր տենչին.
Ես... յոգնել էի երազում անլիր:

Բայց լուսաբացին սիրավառ սրտով
Սպասում էր քեզ իմ սէրը դալար,
Սիրող արևին դուն ինձ մօտ չեկար...
Ու ես ծերացայ մարած կարօտով...

Էլ ի՞նչ ես փնտրում, էլ ի՞նչ ես լալիս,—
Լուռ մթնշաղիին սէր չեն որոնում...
Կեանքս դունատեց սիրատենչ օրում,
Քո արցունքները ինձ կեանք չեն տալիս...

4

Ինձ մի սպասիր... Մենակ թիավար
Ճամբայ եմ ընկել ու հեռու կերթամ,
Արև եմ սիրել, ծոփն է ինձի մայր,
Տեսնենք ռւր կ'հասնեմ թափերով տարտամ...

Ճամբես անորոշ, անորոշ իմ էղձ,
Ինչո՞ւ և ռւր եմ արդեօք ես գնում...
Չը գիտեմ, քոյրիկ, ով է կանչում ինձ,
Չը գիտեմ, քոյրիկ, ինչն է ինձ վանում...

Ինձ մի սպասիր, աղօթք մի լացիր
Դուն ինձի համար, քոյր իմ վշտաբեկ...
Հասկացիր, հոգիս, դուն ինձ հասկացիր,
Ցուանք իմ օրին գալու չէ երբէք...

5. ՀԻՒՍԻՍՈՒՄ

Կը ներեմ Հիւսիսին ձիւնաւոր
Իմ բոլոր արցունքները ցաւի,
Թէ լսեմ ես նորից տաք օրօր
Ու ապրեմ վայրկեանում Հարաւի...

Կը ներեմ, կը ներեմ թէ մի օր
Այստեղի աչերից հողմարեր
Ինձ ժպտան սիրասուն, հիաղօր,
Հարազատ երկնքի առկայծներ...

Կը մոռնամ իմ բոլոր մենութեան,
Կարօտի ու ջերմի հեկեկոց,
Թէ մի օր, լուր մի օր ինձի տան
Հարաւի... Հարաւի երկնաբոց...

Իմ բաղդը՝ որպէս անյայտ ցոլցողանք,
 Անանուն ծովի մտքեր տարածուն...
 —Ալիքները մերկ, ավերը անյանգ
 Քեզ չեն գրկելու, տենչ իմ փառաղուն...

Ծով իմ սիրասուն... Ես էլ չեմ յիշում
 Ես չեմ հասկանում իմ սէրը անիղծ,
 Ես էլ չգիտեմ ինչու եմ սիրում.
 Իմ մոլար կեանքում մոռացայ ես ինձ...

Թէ անաչ բաղդի տարփանքը նորէն
 Հոգիդ կը յուզէ կարօտով անծիր,
 —Ախ լաց, դու միշտ լաց... բաղդը անօրէն
 Քեզ յետ չի գալու, սէր իմ, հասկացիր...

Մեղքի հմայքով մի կանչիր այսօր,
 Իմ նւաստ հոգին անվերջ մեղքերի
 Մի շինիր այսօր դու հլու գերի,
 Լալիս են անցած օրերս բոլոր...

Մի կանչիր այսօր դուն ինձ խենթօրէն.
 Ես թոյլ եմ, օգնիր, թոյլ եմ մոռացիր.
 Գաղտնիք օրերով դուն ինձ մի պատիր
 Ու մի նորոգիր անցածը նորէն...

Հանգչել ու թաղել ընդմիշտ, առյաւէտ,
 Պատրանք ու կանչեր անդարձ մոռանալ,
 Քնքշօրէն կանչել գալիքը մոռալ,
 Քնքշօրէն յիշել անցածը անհետ...

Ես ու դու նորից կապեցինք էսօր...
Ախ, որքան սառն է էսօր աշխարհը,
Լացով եմ լսում շուշանք ու օրօր,
Ցաւով եմ պարում տարփանքոտ պարը,
Գիտեմ որ ժանգն է հաճրուրել լարը,
Բայց պատահեցինք ես ու դուն էսօր...
Այդպէս ամեն օր, այդպէս ամեն օր...

Այդպէս ամեն օր թաղում ենք անձայն
Տագնապները մեծ, յոյսը մահացող,
Ու սե երեկի մենք, որպէս պարման,
Ճամբով ենք գնում շուշտանքոտ, անցող...
Ես՝ որպէս մոլար, որպէս խենթ, իսկ դու
Երազի նման անմեղ, այնպայման...
Կոշմարի նման, կոշմարի նման...

Ախ, որքան սառն է աշխարը էսօր...
Տանջանք, սոսկ, արցունք... արցունք ու օրօր...

Այնքան մեղմ են, այնքան սուրը
Ժպիտները քո հիմայ,
Ու չեն ճնշում սէրս նուրբ
Պատրանքները այսօրայ...

Ինձ չես կանչում դու մեղքի,
Այսօր այնքան հեղ ես դուն,
Որպէս գարնան հմայքի
Շաղիկները անանուն...

Մոռացել ես դու բոլոր
Արցունքները երեկւայ,
Այնքան փոքր ես դու այսօր,
Այնքան ճերմակ ես հիմայ...

Բայց ես գիտեմ, որ էգուց՝
Բարձրունքներից քո գահի
Դու կը պոկես իմ հոգուց
Երազները ներկայի...

Ժամանակի պէս մոլար,
Կործանում ես ու կերտում
Սրտում սիրող—սիրահար,
Տկար ու թոյլ իմ սրտում...

Բայց դուն այսօր ինձ համար
Այնքան մօտ ես այնքան հեզ...
Եւ ժպտում ես դու խոնարհ,
Եւ սիրում ես դու այնպէս...

10

Երբ մթար գիշերին դու եկար,
Քեզ համար մեհեանդ կ'հիւսէի,
Ու սրտիս ցնորքները գոհար
Քեզ համար ես պոկել կուզէի:

Դու եկար գիշերին մեղսածին—
Կործանած երազներ մեղմական,
Վէ՛մ քարերը իմ շուրջը լացին.
Ասացիր՝ ես աղջիկն եմ անկման...

Խենթ քամին հեռացաւ ու խնդաց,
Նայեց ներս, մոլորեց ու լացեց,
Սիրտս խեղճ, այնպէս խեղճ հեկեկաց
Ու իրեն քեզ համար վերապրեց...

Կանչեցի քեզ սրտիս կարօտով
Մոռանալ այն գիշերն աշխարհում,
Բայց տխուր դու անցար իմ մօտով
Ու կորար գիշերի խաւարում...

Խենթ քամին նայեց ներս ու խնդաց,
Հեռացաւ ու կրկին ծիծաղեց...
Սէրս նուրբ տարակոյս հեկեկաց՝
Ու նորից, մեռնելիս, քեզ կանչեց...

ԱՐԵՒԱԴԱՐՁ

Զ'աղօթես գիշերի խաւարին՝
Աղօթելը լոյսերին, արեւի
Կարօտից...
Զը զարնես քնարի լարերին՝
Թող նորա հեկեկան նուրբ հովի
Հէքիաթից ...

1

Յանկուլթիւնս ցան ու ցիր
Ես թողնում եմ ու գնում,
Ես ոչ ոքի չեմ սիրում,
Ի և մի փնտրիր, հեռացիր...

Շտապում եմ, մոռացիր
Խոստումներս սիրահար,
Երազները իմ անծիր
Ես թողնում եմ անկատար...

Թալիսման եմ դտել ես
Ալիքները կանչելու...
Դուն իմ երգին ծանօթ չես,
Նա այնտեղ է հնչելու...

Նոր աշխարհ եմ սիրելու
Ալիքներից, փրփուրից,
Նոր փէրի եմ հիւսելու
Անտուն, անսիրտ, անթախիծ...

Ես սիրում եմ ծովանոյշ,
Ծովի աղջիկ—անանուն...
Ես սիրում եմ սառ համբոյր,
Ես գնում եմ դէպ անհուն:

2

Հաշիշ են խմել պատերը այսօր,
Ծածկիր կուրծքդ մերկ...
Երգում են քարէ պատերը բոլոր
Անօրէն համերգ:

Քո սուրբ մերկութեան հմայքը բոլոր
Պաշարել է ինձ,
Հաշիշ են խմել պատերը այսօր,
Հեռացիր ինձնից:

Կարմիր ենք կապել ես ու ամեն ինչ,
Ծածկիր կուրծքդ մերկ...
Հէնները այսօր որոնում են նինջ...
Անօրէն համերգ...

Դիւական ոյժ ունեւմ իմ կեանքում
Դեերի ոյժի հետ մաքառող,
Պատմւածք ես ունեւմ իմ գրքում
Անծանօթ, լուսագեղ ու յաղթող...

Ես ունեւմ իմ սրտում սուր կայծակ
Անտես, աննշան ու ահեղ,
Իմ խօսքում, քանց ծովում անյատակ.
Մըրիկ, փոթորիկ է այնտեղ...

Ես ունեւմ ժպիտներ ու ծիծաղ,
Նոցանում շառաչող կապանքներ,
Սիրոյ մէջ ես ունեւմ սև դադաղ,
Դադաղում ես ունեւմ վառ յոյսեր...

Ես տէր իմ երգերի, փոթորկի,
Եւ ժպիտ, և խօսքեր, և յոյսեր...
Ես ունեւմ անպարփակ մի հոգի.
Այնտեղ մահ, այնտեղ լոյս, այնտեղ սէր...

4. Թ Ա Ղ Ռ Ի Մ

Առյաւէտ սուգեց զանգակը վեհանձ
Անեղը ծովի կապոյտ խորքերում...
Դու դեռ կը լսես ծովի երգերում
Բորբոք կանչերի տազնապը անանց:
Լեզուակը կ'երգէ Թախիծն իմ անհաս,
Դու դեռ կ'իմանաս, դու դեռ կ'իմանաս...

Ու իմ անշատման երգը տխրագուժ
Ամեն տեղ կ'ասեմ, ամենին կ'ասեմ...
Կապոյտ խորքերում ես քեզ կը սպասեմ.
Այնտեղ կը Թաղեմ կարօտս անուշ...
Թախծանքի ճիչով քո մահն եմ լալու.
Ա՛խ դու չես գալու... դուն էլ չես գալու...

5. Fenix

Ես հազիւ մեռնեմ—
Նորից կը ծնւեմ,
Եւ անցած օրի
Մեղմիւ օրօրի
Երգերից նորից
Կը ստեղծեմ թախիծ:

Թէ կուգես՝ այսօր
Երգերս բոլոր
Միայն քեզ սիրեն,
Միայն քեզ տիրեն.
Ես նորից կը գամ,
Ես կամ և չը կամ...

Մի օր եմ ապրում...
Ուստի գիշերում
Մեռնում եմ ես հեղ:
Եւ լաւ է այնպէս
Լոկ մի օր սիրել,
Լոկ մի օր ապրել:

Քիչ յետոյ ահա
Գիշերը կը գայ՝
Երգերն իմ անծիր
Կը դառնան մոխիր...
Լոկ մի օր ես կամ,
Ես կամ և չը կամ...

Ես սիրում եմ հարսնացուին որ չը կայ,
 Որ չի ծնւել ոչ երկնքում, ոչ այստեղ...
 Ես եմ սէրը իմ հեռաւոր աղջկայ,
 Նա ապրում է եթերներում անաստեղ...

Ու բաժանւած մենք սիրում ենք իրարու...
 Իրիկունը՝ երբ վառւում են աստեղներ,
 Եւ՝ սիրահար, իմ ցնորքն եմ համբուրում,
 Որ ներհիւսեց այդպէս քնքոյշ ու նուրբ սէր...

Եւ աստղերը սօսաւում են ու կարծես
 Հարսնացուիս սիրոյ խօսքն են տալիս ինձ,
 Եւ ժպտում են, և թախծում են մեղմ ու հեղ,
 Եւ լալիս են, որ հեռու են իրարից...

Ես տալիս եմ իմ բարեւ աստղերին,
 Որ ուղարկեն նրան իմ նուրբ աղջկան...
 Ա՛խ, ես գիտեմ, ես գիտեմ որ իմ փէրին,
 Ինձ կանչում է կարօտանքով կուսական...

Փառազնոտ Աստղին ողջոյններ տւէք...
 Եւ աղերախքը անուշ բամբիռնի
 Թո՛ղ թունաւորէ երերումը հէք,
 Ու թող խնդացող սրտերը առնի:

Գալիս եմ ահա... գալիս եմ, որպէս
 Մեծ Արամազդի ժպիտը բերրի
 Ինձ ցողն է շոյում, կարծես Արալէզ,
 Սօսին է խօսում քանց քնքոյշ փէրի...

Սուրբ Արեգակնի օրհնելը պիտի
 Բարաթի անտառում աղօթքով սիրեմ,
 Եւ Քոյր-կրակից ուղարկած նետի
 Պատգամը ամբողջ, ամբողջ ես տիրեմ...

Աղբիւր-Նղրայրի կարկաչը սուրբ-սուրբ
 Պէտք է ըմբռնեմ ես այսօր գիշեր,
 Ըր Սօսիները կ'հէքիաթեն ինձ նուրբ,
 Երբ Քոյր-Լուսինը կ'ուղարկէ շողեր:

8. ՄՆԱՍ ԲԱՐԵՒԻՆ

Տխուր գիշեր էր... ծիծաղ ու հանդէս
Դարնան գիշերին քո նոր պալատում,
Հիւանդ էր սիրտս... հիւանդ էր այնպէս...
Տեսնում ես դուն ինչ ու չես հաւատում...

Դու չես հաւատում, որ ես՝ անճանաչ,
Եկել եմ... ինչո՞ւ... այդպէս ուշ... անհայց...
Քո շուրջը վարդեր, քո շուրջը կանաչ,—
Իսկ ես եկել եմ աւելորդ, յանկարծ...

Յոգնած, տանջւած հայեացքդ է վազում.
Դու վախենում ես գաղտնիքից անմար...
Դու... մոռացել ես... Դու չես մտածում,
Որ ես եկել եմ տեսնելու համար...

Քո նոր պալատում դարնան գիշերին
Դու թեթեօքէն մօտովս անցար...
Ես եկել էի մնաս բարեւ,
Մնաս բարեւին՝ տեսնելու համար...

9. ՔԱՐԵՐ

Ես սպասել եմ հազար տարիներ
Որ քեզ ընծայեմ մանեակը իմ հին,
Շարել եմ անթիւ ազնիւ գոհարներ
Կարմիր, ոսկեհուր, կապտագոյն, դեղին...

Երկնագոյն Յակինթ... թագուհի գոհար—
Նա քեզ կը պահէ չարամիտ խօսքից:
Իսկ սա, ահա տես, կարմիր Նոնաքար
Բերել են նրան ծովերի խորքից...

Քո մեծ մանեակում կայ Ոսկերիւրեղ.
Երբ դու ցանկանաս որ մէկը սիրէ.—
Հալիւ քո սրտին թալիսմանն ահեղ
Եւ նա անցորդի սիրտը կը տիրէ...

Տեսնում ես, ահա, փոքրիկ Արեակ,
Երբ հոգիդ յանկարծ կաշկանդէ թախիծ,—
Համբուրիւ քարը—Արեակն յստակ
Քեզ կը փախցնէ մթաւ տրամանքից...

Ահա քեզ Ձմրուտ անբիծ, լուսաւոր...
Եթէ ուղեցիր մոռանալ մէկին,
Յոյց տուր դու նրան լուսնին հեռաւոր,
Քարը կըմբռնէ քո վիշտն անմեկին...

Քոնն են բոլորը... Նոքա իմը չեն.
Ես արքաների զաւակն եմ այստեղ...
Ես շատ եմ հարուստ... Նոքա իմը չեն
Եղիւր ինձ համար դու Ոսկերիւրեղ...

10

Խելառ, սիրահար եկել եմ հիմայ...
Դու դուրս չես գալու, իմ անհւշ փէրի,
Որպէս միգանուշ մոլար տենչերի,
Սակայն ես եկայ, եկայ ակամայ...

Որպէս մի շրջիկ եկել եմ այսօր,
Անցել եմ բոլոր ճամբէքը ահոտ
Հեռու տեղերից եկել եմ քեզ մօտ,
Որ լսեմ յանկարծ մոռացման օրօր...

Փառք անվերջ տանջքին և բաղդի օրւան՝
Օ, ես ապրել եմ երգում երգերի...
Եկել եմ հիմայ, որպէս մի գերի,
Խնդրելու քեզնից մոռացման նիւրան...

11. ՓԵՂԿՈՒՆ

Հսիւր, Միմոս, քո օրն այսօր գունատուեց
Ու լուռ անցաւ քո խօսւածքը ծիծաղկոտ...
Կրկէսն այսօր քեզ դատելով անպատուեց,
Եւ կանգնած ես դու ամբոխին անձանօթ...

Մի օր առաջ... Բայց ամօթ է որ ծաղկուն
Նախկին փառքի հիացքներով ծիծաղէ...
Եւ՝ անյաջող, պիտ հեռանաս այսօր դուն
Ու տրորես պսակները քո ծաղկէ...

Հէզ ծաղրածու... Դու լալիս ես որ երեկ
Վերջին անգամ քեզ ծափեցին թատրոնում...
Ծերացել ես, չես հանդարտի դու երբէք...
Մարդիկ ջահէլ միմոսներ են որոնում...

12

Դէ, բարե մնաք...

Իսկ ես չը գիտեմ,
Ես էլ չը գիտեմ թէ ուր եմ գնում...
Ճամբէքը անվերջ բացուել են իմ դէմ.
Ո՞վ գիտէ արդեօք թէ ուր են տանում:

Գուցէ ես երթամ լանջերը սարի.
Անվերջ որոնեմ ծաղիկ աղջկան,
Գուցէ ես անցնեմ տաճարը չարի...
Ինձի լուսաւոր ուղիներ չը կան...

Դէ, բարե մնաք... Ով գիտէ արդեօք
Ուր կուզէ երթալ սիրտը իմ անյագ...
Ես միշտ եմ գնում անխօս, անբողոք...
Ցնորքները իմ արդեօք կիմանաք...

Դուք ինձ խաբեցիք մանկութեան օրից...
Հոգիս սլացաւ իմ անուշ խաչին,
Գուք ինձ մենեցիք անմեղ օրօրից,
Դուք ինձ պատմեցիք հէքիաթն առաջին...

Մանկութեան օրից խաբել էք դուք ինձ.
Հոգիս շինեցիք անթև մի թռչուն...
Օ, մայր, օ, քույր իմ, առաջին օրից,
Առաջին օրից ես չունեմ անուն...

13. ԵԹԵՐԱՄՈՒ

Անունջ է այնքան ու չըկայ սահման
Ժպիւրհ ու ըմբոստ ցանկութեանն հոգուս,
Որքան նոր զէմքեր եկան ու կերթան,
Կերթան ու կրկին կերևան էգուց...

Մոլորման խարխափ... Հոգուս ծալքերում
Երեկ և այսօր, էգուց ու անբաւ
Եթերն անծանօթ ցնորք է բերում,
Փռում է այնպէս հիալօր մի ցաւ...

Արտօր ու երկար աւիւնը հիւանդ
Լուծւում է արնում որպէս սիրոյ տենչ,
Եթերը այնտեղ հիւսում է տաղանդ,
Եթերի մոլին երազում անվերջ...

14.

Ինչպէս անեմ, ինչպէս անեմ
Որ չը սիրեմ ոչ ոքի,
Ինչպէս ապրեմ, ինչպէս ապրեմ
Որ չ'հանդիպեմ ոչ ոքի...

Այսօր ահա, այսօր ահա
Հանդիպեցի քեզ յանկարծ,
Սէրդ առայ, սէրդ առայ
Ու խենթացայ ես յանկարծ...

Առաւօտ էր, առաւօտ էր
Պատահեցինք ես ու դու,
Կեանքը մօտ էր, կեանքը մօտ էր
Ու սիրեցինք ես ու դու...

Ու լոկ մի օր, ու լոկ մի օր
Հէքիաթեցինք երջանիկ,
Սէրս հզօր, սէրս հզօր
Մի օր սիրեց երջանիկ...

Եւ ժամերը և ժամերը
Եկան, անցան, գնացին,
Քո յոյսերը, քո յոյսերը
Ղողանջեցին—գնացին...

Ինչպէս սիրեմ, ինչպէս սիրեմ
Որ խաբիւսեմ սիրոյ մէջ,
Ինձ նւիրեմ, ինձ նւիրեմ
Անվերադարձ սիրոյ մէջ...

15. ՎԵՐՋ

Երազները իմ մարան ու կորան
Ծաղիկները այսօրւայ ու գարնան...
Էլ ճվ գիտէ կը հանդիպենք ես ու դու,
Էլ ճվ գիտէ պիտ ճանաչենք իրարու...

Բաժանւեցինք այնպէս սառ սեղմոցով,
Ես հեռացայ հէքիաթներս փնարելով,
Դու որ այսօր մոռանում ես իմ հոգին՝
Դու կը վառես հէքիաթները իմ նախկին

Որքան լաւ է միշտ ապրել այսօրով,
Ու մոռանալ որ կայ սէր յոյսերով...
Ես չեմ ցաւում որ օրերը իմ մարան,
Չեմ ափսոսում, որ յոյսերը իմ տարան...

1. ՅՈՒՇԱՆՆԵՐ

Աշխարհում որքան շուտ... որքան շուտ
Տրամեցիք,
Ու կարծես
Խոնաւ մութ սիրեցիք դուք ինձ պէս...

Ջերմասունք երկինքներ մեռնելու
Կեանքի հետ
Թաղեցէք...
Չի գայ լուս մահից յետ էլ երբէք...

Բայց գիտեմ ես երգեր որոնցով
Նոր աշխարհ
Կը փութի՝
Երազով գեղատարը և հեռի...

Նոյն աստղով ստեղծւած կեանքին դէմ,
Նոյն սիրուց
Համազօր,
Ես գիտեմ ձեզ վաղուց և այսօր:

Ես գիտեմ՝ տրտմեցիք սիրելիս
Դուք ազատ,
Աներեւ,
Օ, ազիզ, հարազատ ընկերներ...

2

Իմ բոլոր օրերէն ամենից,
Ամենից սիրեցի ես աշուն...
Եւ բոլոր լուսեղէն խօսքերից
Սիրեցի ես քո խօսքն անանուն:

Արդեօք հիմա կըմբռնէ նուրբ տղան
Խորհրդատ, նրբահիւս մենութիւն,
Արդեօք հիմա կ'իմանայ աննշան
Ու վայրկեան կարօտի տխրութիւն...

Տխրութիւն անանուն ու լացկան...
Իմ բոլոր լուսաւոր խօսքերից
Մենակ այն պահեցի որ այնքան
Որ այնքան ըմբռնեց նուրբ թախիծ:

3

Ինձ համար դու ճերմակ միշտ հագիր
 Ու եղիր քիչ յոգնած, միշտ քնքոյշ,
 Ծուլօրէն հուր-մաղերդ արձակիր,
 Դու եղիր դեռ չեղած միգանուշ...

Ինձ համար սիրահար երգումներ,
 Ոչ մի օր, ոչ մի օր չը հիւսես.
 Դու պատմիր չը պատմած հէքիաթներ՝
 Ցնորքով ինձ ամբողջ կը յուզես...

Ինձ չասես որ այսօր պիտի գաս,
 Պատգամներ չը պարզես իմ հոգուն...
 Դու արի ինձ համար մի երազ
 Լուսեղէն, հեռաւոր, կապտագոյն...

Ձը բաղխես դու գալիս դուռը իմ,
 Մօտեցիր մոռացած մի ասուած...
 Դու եղիր ինձ համար մտերիմ,
 Դու եղիր ինձ համար դեռ չեղած...

4

Ի՛նչ է յոյսը, ի՛նչ է լոյսը ինձ համար,
 Ի՛նչ են բոլոր երազները լուսաւոր...
 Լոյսը մութ է, իմ հոգին է լուսահար,
 Թոյլ են բոլոր խոստումները քո այսօր:

Մոռանում ես իմ աշխարհը խենթօրէն...
 Իմ աշխարհին երկրի հմայք էլ չի գայ,
 Ինձ մի կանչիր, ինձ մի կանչիր անօրէն.
 Քո երգերում ոչ մի ճերմակ խօսք չը կայ...

Ա՛խ, չը գիտեմ, դու կարճդ ես նւիրել
 Հէքիաթները՝ սիրուն բոլոր երգերից,
 Միթէ այնպէս դու կարող ես ինձ սիրել,
 Որպէս մենակ շուշաններն են սիրում ինձ...

5. ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ

Միայն մի վայրկեան հոգին թևաւոր
Կ'ըմբռնէ ամբողջ հմայքը Նորա,
Եւ լոկ մի անգամ ցնձանքը բոլոր
Կուտայ խենթօրէն փառքին այնօրայ...

Եւ լոկ մի անգամ կը մեռնի հոգին...
Երբ նա լուսատարը գաղտնիքը կ'անի,—
Անփակ խոհերով, պատգամով անգին,
Հիացքի դողից իսկոյն կը մեռնի...

6. ԼԻՆԵՆՔ ԲՈՅՆՎԱԹ

Լինենք բոցավառ՝ որպէս արշալոյս.
Գեղեցիկ է նա...
Հոգիներս անփակ մթին մեռնելու
Երկնքում մնայ...

Լինենք մենք շուշան՝ ամաչկոտ, սիրուն,
Սիրելու համար,
Էլ ում են արդեօք սրտերը սիրում
Ցնորքով խելառ...

Լինենք մենք ժպիտ հազիւ ու դողող
Անվերջ փոթորկում,
Ա՛խ, լինենք փոքրիկ, որ կեանքը ամբողջ
Ապրի աղօթքում:

7.

Իմ աստղն է կապում երկնակամարում
Ոսկեհուր ճամբին լուսամէջ գոտի.
Ես դուրս եմ գալիս մթնոտ գիշերում
Ու վեր եմ տարփում թախծով լուսնոտի...

Կանչում եմ նրան որ չի երևում,
Ես ինձ եմ կանչում ու չեմ գտնում ինձ...
Ո՞վ է իշխողը արդեօք վերևում,
Ո՞վ է ինձ մենեկ հարազատ ասաղից:

Հեռաւոր իմ աստղ, սիրաս քեզ նւէք,
Թող շողք պայծառ բոլորին գերէ.
Երբ գալով անգամ Յարդգողը գայ վեր—
Կ'ասեմ, կաղաչեմ, գուցէ ինձ բերէ...

Յարդգողը այնպէս մեծ է ու բարի,
Նա չի բարկանայ իմ խենթոտ սիրուն...
Հեռաւոր իմ աստղ, կանչիր ինձ. արի...
Աշխարհում մենակ ես քեզ եմ սիրում:

8

Դու անցար—ես տեսայ, ես տեսայ...
Ես տեսայ, լռեցի ու լացի:
Դու գիտես, ես քեզ նուրբ հասկացայ.
Այն օրից ես մենակ մնացի...
Երբ մի օր հանդիպեմք լուսի դէմ
Ես յոգնած, դու մենակ ու գունատ...
Ամեն ինչ, ամեն ինչ կը պատմեմ...
Իմ բոլոր յոյզերը, ես գիտեմ,
Կըմբռնես դու մենակ ու գունատ,—
Ոչ մի խօսք իմ անցած օրերի,
Օրերի... արցունքոտ ու յոգնած,
Օրերի, քեզ կանչող օրօրի
Ոչ մի խօսք, ոչ մի կանչ կարօտած...
Ես գիտեմ ամեն ինչ քեզ կ'ասեմ
Երբ մի օր հանդիպեմք լուսի դէմ:
Քեզ կ'ասեմ, կը պարզեմ, կըսպասեմ,
Ես գիտեմ, ես գիտեմ, ես գիտեմ...

Ամենից՝ ժպիտներ ու երանգ,
 Ամենից՝ շուշաններ, ցոլարցունք
 Սիրեցի...

Ես եկայ հիացքի նախերգանք,
 Ես գտայ փերինները ծածուկ,—
 Տիրեցի:

Ժպիտներ... անսահման հեղութիւն
 Եւ անունջ իմաստի աստղիկեր
 Կը ցոլան...

Ծիծաղում—թունաւոր կոպտութիւն,
 Ծիծաղում վայրենի ծաղիկներ
 Կերևան...

Չ'աղօթես գիշերի խաւարին՝
 Աղօթիր լոյսերին, աբեի
 Կարօտից,

Չը դարնես քնարի լարերին՝
 Թող նոքա հեկեկան նուրբ հովի
 Հէքիաթից...

Ես ինչպէ՞ս հասնեմ աստղին միամօր...
 Ու քանքարաւոր մարդիկ խնդացին
 Կարմիր ծիծաղով անմեկին հարցին,
 Բայց չըհասկացան կարօտն իմ հզօր:

Ես ինչպէ՞ս հասնեմ աստղին հեռաւոր.
 Ու գունատեցին իմ հարցի հանդէպ,
 Ահով նայեցին բարձրունքները սեպ,
 Բայց չըմբռնեցին կարօտս հիազօր...

Փոքրիկ աղջկան հարցուցի մի օր,
 Թէ ինչպէ՞ս հասնեմ աստղին լուսաւոր...
 Եւ նա փայփայեց, և ժպտաց նա ինձ.
 Աստղերը երբեմն ընկնում են երկնից,
 Գուցէ և մարդիկ լինին թեւաւոր...

Այդ օրից յետոյ ես մինչև այսօր
 Սիրեցի բոլոր հէքիաթները խոր...
 Աղջիկը կեանքս հէքիաթ դարձրեց.
 Հոգիս այն օրից առյաւէտ սիրեց
 Աշխարհի բոլոր երազները խոր...

0. Ս.-ին

De la musique avant toute chose...

Paul Verlaine.

Գունատում ես դու գեղեցիկ յանգի դէմ
 Ու մարում են առկայծները քո կեանքի...
 Ես քո սէրը պաշարել եմ ու գիտեմ
 Որ կը նիրհես ելեէջում իմ յանգի,
 Դու սիրում ես հեղութիւնը երանգի,
 Դու եկել ես լինել սիրող ու քնքոյշ,
 Ես քեզ գիտեմ՝ որպէս ցոլքի միգանուշ.
 Դու ապրում ես եղած գերի հմայքի...
 Գունատում ես դու գեղեցիկ յանգի դէմ
 Եւ գոյները կործանում են քո դիմաց...
 Ես, որ սէրդ պաշարել եմ,—չը գիտեմ
 Ո՞վ էր զգոյշ զրկեց հոգին իմ լացած...

Սիրտս, սիրտս, սիրտս, սիրտս,
 Հանգստացիր, մոռացիր,
 Ի՞նչ ես փնտրում, խելառ սիրտս,
 Անուրջները ցան ու ցիր...
 Ո՞ւմ ես կանչում, խենթոտ սիրտս...
 Հեկեկա ու հեռացիր:

Աշխարհները անվերջ, անփակ,
 Ցուցում են քեզ համար...
 Դու պարփակիր, սիրտ իմ, նոր կեանք
 Աստղերի մէջ սիրահար,
 Քեզ կը հիւսէ ճերմակ փափագ
 Հօրիզօնը հեռատարր...

Դու եկել ես հրդեհելու
 Բազինները աշխարհի...
 Դու եկել ես մեզ տանելու
 Գաղտնիքները կամարի...
 Դու սիրում ես, կեանքին հիւս,
 Մեհեանները խաւարի...

Քեզ կանչում են հեռունները.
 Հեռունները հեռացիր,
 Քեզ սիրում են երկինքները.
 Երկինքները սլացիր...
 Սիրտս, սիրտս, սիրտս, սիրտս
 Երկրայինը մոռացիր...

Ճերմակ ծաղիկներ ամենից առաջ.
 Էլ ԲՊ է սիրում կարմիրը խանդոտ.
 Լինինք հեռաւոր արեւների մօտ,
 Ամենից առաջ, ամենից առաջ...

Ո՞վ է աղօթում տաճարում աղօտ.
 Յակինթ ծովերի երկինքը սիրենք,
 Արձակ անվերջին աղօթքներ բերենք...
 Մենք ապրել կուզենք արեւների մօտ...

Սուտ է ամեն ինչ. լինենք երաժիշտ,
 Սիրենք համերգը հեռու աստղերի,
 Իմաստը ապրի խօսքերի գերի
 Որպէս մի անգէն ու տաղտուկ նաժիշտ...

Սիրենք ժպիտներ, հէքիաթներ հիւսիներ.
 Անդարձ, անանուն, անվերջ, անսահման,
 Բազինը կեանքի թողնենք մոռացման.
 Մենք չենք հաւատում: Մենք այդպէս կուզենք:

ԳԻՆԸ 40 ԿՈՊ.

18564

2013

